

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

(повне найменування вищого навчального закладу)

ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЕКОНОМІКИ

(повне найменування інституту, назва факультету (відділення))

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ І МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

(повна назва кафедри (предметної, циклової комісії))

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого(магістерського) рівня вищої освіти

на тему:

«ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ТА
ПАСИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА»

Виконала: здобувачка 2-го курсу,

Спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини», групи МЕВ 2.1

Зуєва Т.М.

Керівник: к.е.н., доц Зеркіна О.О.

Одеса - 2022

АНОТАЦІЯ

Зуєва Т.М. на тему: «Шляхи підвищення ефективності управління активами та пасивами підприємства»

Кваліфікаційна робота на здобуття вищої освіти за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини», Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, 2022р.

Актуальність теми дослідження. У період загостреної конкуренції в економічній діяльності суб'єктів господарювання важливу роль відіграють показники фінансової стійкості, що значно збільшує значення аналізу фінансового стану. Для того, щоб підприємство змогло зберегти свої ринкові позиції, необхідно ефективно управляти його активами та пасивами. Аналіз якості управління активами і пасивами дасть змогу оцінити ефективність та рентабельність економічної діяльності підприємства і перспективи його розвитку, а потім відповідно до отриманих результатів – прийняти обґрунтовані рішення.

Метою дослідження є обґрунтування теоретичних основ та аналіз практики управління активами і пасивами підприємства, а також визначення напрямків удосконалення управління активами та пасивами підприємства.

Відповідно до поставленої мети виділяють основні завдання:

- розкрити суть поняття активів підприємства, визначити їх види та обґрунтувати значення;
- розкрити суть і визначити склад пасивів підприємства;
- дослідити політику управління активами і пасивами на підприємстві;
- проаналізувати обсяг і структуру активів підприємства;
- дати оцінку пасивів підприємства;
- розрахувати показники ефективності управління активами і пасивами підприємства;
- визначити шляхи оптимізації активів і пасивів підприємства;
- обґрунтувати напрямки підвищення ефективності управління активами і пасивами підприємства.

Об'єктом дослідження є процес управління активами і пасивами підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні та практичні засади управління активами і пасивами підприємства на прикладі підприємства ТОВ "Телекарт - прилад".

Ключові слова: *активи підприємства, пасиви підприємства, політика управління активами та масивами, показники ефективності.*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агентство з розвитку інфраструктури фондового ринку України. Веб-сайт. URL: <https://smida.gov.ua/db/participant/00220477>. (дата звернення: 2.10.2022)
2. Блакита Г. В. Актуальні питання управління дебіторською заборгованістю. *Економічні науки*. 2018. № 3. С. 23-29.
3. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент . 2-е вид. перероб. і доп.. К.: Ніка-Центр, 2006. 653 с.
4. Берехтіна Л. О. Економічна сутність оборотного капіталу підприємства. *Держава і регіони. Серія: Економіка і підприємництво*. 2019. № 6. С. 378
5. Бондаренко О. С. Методологічні основи управління оборотними активами підприємств. *Інвестиції практика та досвід*. 2018. № 4. С. 40–44.
6. Болгар Т. М., Кальченко А. О. Шляхи підвищення ефективності управління активами підприємства. *Економіка і суспільство*. Мукачево. 2018. № 14. С. 765-771.
7. Бунда О. М. Методичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства . *Вісник КНУТД*. 2019. № 2 (85). С. 100-107.
8. Геращенко І.О. Напрямки підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю на підприємстві. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки) : зб. наук. пр.* Харків :НТУ "ХПІ", 2018. № 20 (1296). С. 65-68.
9. Демченко А. І. Особливості визначення сутності поняття “активи”. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ*. 2013. №4. С. 470-476.
10. Дейнека О., Чечель С. Економічна сутність категорій «оборотні активи» та «оборотний капітал». Проблеми та перспективи розвитку фінансово-кредитної системи України : збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної on-line конференції (Суми, 22–23 листопада 2018 року) . Навчально-науковий інсти-тут бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету. Суми : Сумський державний університет, 2018. С. 72-75
11. Дехтяр Н. А. Дейнека, О. В. Черноус Т. М. Управління оборотними активами підприємства. *Електронний науковий журнал Мукачівського*

державного університету «Економіка та суспільство». 2017. № 8. С. 572–578.

12. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.1999 р. № 996-XIV URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>. (дата звернення: 12.11.2022)

13. Захаркін О. О. Порівняльна характеристика концепцій управління підприємством в системі його інноваційної діяльності. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2016. № 4. С. 53–59.

14. Захаркін О. О. Фактори формування вартості в контексті вартісно-орієнтованого підходу управління підприємством. *БізнесІнформ*. 2018. №7. С. 208–214.

15. Заячківська О. В., Семешук Я. С. Удосконалення механізмів управління активами як чинник сталого розвитку підприємства. *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»*. 2021. № 2(94). С. 46-52.

16. Зборовська О. М. Управління оборотним капіталом промислових підприємств: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. екон. Наук. Маріуполь, 2016 20 с.

17. Камінська І.М., Дорош В.Ю., Ковальчук А.Ю. Активи підприємства: морфологічний аналіз категорії, склад та класифікація. *Економічний форум*. 2019. № 3. С. 136-143.

18. Касапова, І. С. Дослідження економічної сутності категорії «оборотний капітал». *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць*. 2016. № 2 (61). С. 228–234.

19. Кизим М. О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія.. Х.: ВД “ІНЖЕК”, 2013. 144 с.

20. Кнейслер О. В. Фінансове адміністрування і менеджмент у системі управління фінансами суб'єктів господарювання. *Наукові записки національного університету “Острозька академія”*. Серія “Економіка”: збірник наукових праць. Острог: Видавництво Національного університету Острозька академія, 2013. Вип. 24. С.169-173

21. Кодацький В.П. Шляхи ефективного управління оборотними активами промислових підприємств. *Актуальні проблеми економіки*. 2019. № 4. С. 271–274.

22. Костецький В. В. Сутнісно-теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємства. *Галицький економічний вісник*. 2019. № 4 (29). С. 135-145.
23. Костецький В. В. Формування стратегії антикризового управління підприємством. *Економічний аналіз: зб. наук. праць каф. екон. аналізу і статистики Терноп. нац. екон. ун-ту*. Тернопіль, 2018. Вип. 8, ч. 2. С. 208-211.
24. Кравченко О.А. Удосконалення класифікації стратегій управління поточними активами підприємства. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2019. Вип. 35. С. 73-79.
25. Ліпич Л. Г. Капітал в системі управління підприємством URL: www.nbuuv.gov.ua/old_jrn/natural/Vnulp/Management/2009_647/20.pdf. (дата звернення: 23.10.2022)
26. Ліснічук О.А. Добродзій Д.В. Управління фінансовими ресурсами підприємства: теоретичний аспект. *Modern Economics*. 2018. № 11. С. 94-97.
27. Лисьонкова Н.М. Захарчук В.Ю. Підвищення ефективності управління оборотними активами підприємства. *Приазовський економічний вісник*. 2018. № 5 (10). С. 354-358.
28. Луцишин О. О. Теорія та практика формування капіталу кредитними спілками у контексті надання фінансових послуг . *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. Серія: економічні науки*. 2017. № 4. С. 134-129.
29. Лучков О. І. Визначення оптимального розміру дебіторської заборгованості. *Актуальні проблеми економіки*. 2019. № 1. 22-26.
30. Маринович О. Порівняння категорій, суміжних із поняттям «оборотні активи». *Економіка і суспільство*. 2018. № 19. С. 1307-1311.
31. Маценко К.Д., Дибач І.Л. Організація управління оборотним капіталом промислових підприємств. URL: <http://eir.nuos.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2792/Matsenko.PDF?sequence=1ua>. (дата звернення: 13.11.2022)
32. Микало О. І. Підходи до визначення терміна “аутсорсинг” URL: www.nbuuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Evkpi/2010/6.MO/22_kpi_2010_7.pdf. (дата звернення: 13.11.2022)

33. Мних Є. В. Фінансовий аналіз . К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 536 с.
34. Мордань Є.Ю. Сумченко А.О. Методичний підхід до побудови системи управління оборотними активами підприємства. *Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка*. 2019. № 4. С. 24-34. URL: 10.21272/1817-9215.2019.4-3. (дата звернення: 1.11.2022)
35. Морозюк Д.І. Сучасні методи управління оборотним капіталом підприємств та оцінка їх ефективності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. №1. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/1_2015/25.pdf(дата звернення: 12.11.2022)
36. Москаленко О. В. Звітність підприємства . Опорний конспект лекцій. Харків: ХІБС УБС НБУ, 2019. 164 с.
37. Муравський О. До питання економічної категорії «оборотні кошти». *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2017. Випуск 6–2 (12). С. 80-85.
38. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (дата звернення: 6.11.2022)
39. Нагорний Є.О. Система управління активами як релевантний чинник ефективного розвитку підприємства. *Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент»*. 2014. Вип. 11. С. 223–232.
40. Налукова Н. І. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: сутнісно-аналітичний аспект . *Галицький економічний вісник*. 2019. № 1. С. 166-173.
41. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” URL: <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish>. (дата звернення: 6.11.2022)
42. Ніпіаліді О. Ю. Економіко-математичні методи розв'язання аналітичних задач оцінки фінансового стану підприємства. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Сер.: Економіка*. 20015. № 19. С. 233-235.

43. Ніпіаліді О. Ю. Прийняття управлінських рішень: аналітичний і інформаційний аспект. *Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету ім. В. Гнатюка*. Сер.: Економіка. 2020. № 7. С. 176-179.
44. Носов П. Л. Сучасна класифікація оборотних активів. *Економіка і держава*. 2018. № 7. С. 43-46.
45. Оборотні активи. *Навчальні матеріали онлайн* : веб-сайт. URL: https://pidruchniki.com/19570411/finansi/oborotni_aktivi. (дата звернення: 15.11.2022)
46. Олійник Т. О., Мірошніченко О. В. Основні напрями підвищення ефективності управління активами. Інвестиції практика та досвід. Серія «Економічна наука» URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21CO M=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ipd_2014_21_16(дата звернення: 2.11.2022)
47. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 08.11.2022)
48. Петряєва З. Ф. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. . Харків: Вид. ХНЕУ, 2019. 236 с.
49. Побережець О.В., Гусев А.О. Ліквідність балансу підприємства та методика 230. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2021-2-40>. (дата звернення: 25.10.2022)
50. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: підруч. 3-тє вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2000. 460 с.
51. Польова О. Л. Принципи управління дебіторською заборгованістю аграрн их підприємств на регіональному рівні URL: <http://www.vsau.vin.ua/repository/getfile/1754.pdf>. (дата звернення: 05.11.2022)
52. Пономарьов Д. Е. Капітал підприємства: сутність та аналіз формування і використання. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 5. С. 53-58.
53. Причєпа І. В. Теоретичні засади управління активами підприємства. *Економічний простір*. 2012. № 60. С. 249 - 257.
54. Салькова І.Ю. Формування фінансових ресурсів промислових підпри-

- емств. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2018. № 3, Т. 3 (258).
URL : <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/19694.pdf>. (дата звернення: 05.11.2022)
55. Серебрянський Д. М., Базильчук К. В. Оцінка ефективності управління оборотними коштами підприємства. *Регіональна економіка та управління*. 2019. №4 (26). С. 91-95.
56. Сілакова Г.В., Петухова О.М. Сучасні погляди на управління власним капіталом підприємства. *Інтелект XXI*. 2018. № 3. С. 101–105.
57. Скоробогатова В.В. Сутність категорії «активи»: аналіз наукових джерел. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2011. № 3 (21). Ч. 2. С. 338–348
58. Стоянова Е. С. Комплексне управління поточними активами та пасивами підприємства URL: <http://www.klerk.ru/boss/articles/314705>. (дата звернення: 14.11.2022)
59. Ступницька Т. М. Вплив структурних змін форми № 1 “Баланс” на аналіз ліквідності підприємства. *Економіка харчової промисловості*. 2019. № 3. С. 75-79.
60. Фінансовий аналіз та звітність: методичні вказівки до практичних занять. Б. Є. Грабовецький, І. В. Шварц. Вінниця: ВНТУ, 2012. 102 с.
61. Угляренко О., Ковальчук Ю. Програмна модель фінансового контролінгу в ефективному управлінні робочим капіталом (working capital) підприємства. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/32457/Siukf_19_127.pdf?sequence=1. (дата звернення: 14.11.2022)
62. Якобчук Є. В. Еволюція структур бухгалтерського балансу: причини і наслідки. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2019. №1. С. 158-163.
63. Янковська В. А. Управління активами та пасивами підприємства. *Фінанси, банки, інвестиції*. 2013. № 6. С. 111-114.
64. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. Серія : Економіка і управління. 2018. Т. 29(68), № 3. С. 173-180. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29_3_35. (дата

звернення: 6.10.2022)

65. Yekimov S., Nianko V., Sirenko N., Burkovska A., Bodnar O. The Problem of Attracting Private Investment in Agriculture. *Fundamental and Applied Scientific Research in the Development of Agriculture in the Far East (AFE-2021)*. Lecture Notes in Networks and Systems. 2022. Vol. 353. P 54-61. Springer (Scopus), Cham.

66. Castillo E. D., Montgomery D. C., McCarville D.R. Modified Desirability Functions for Multiple Response Optimization. *Journal of Quality Technology*.: URL : <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00224065.1996.11979684>(дата

звернення: 16.11.2022)

67. Harrington E. C., Jr. The Desirability Function. *Industrial Quality Control*. URL : [https://www.scirp.org/\(S\(i43dyn45teexjx455qlt3d2q\)\)/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1542744](https://www.scirp.org/(S(i43dyn45teexjx455qlt3d2q))/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1542744) (дата звернення: 3.11.2022)

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ
УСЛА-СВІТУ

Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції
«Сучасні напрями розвитку менеджменту та економіки в умовах
услуг-світу»

Київ, 2022. Частина 3. 112 с. 17 жовтня 2022 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи управління активами і пасивами підприємства	
1.1. Поняття активів підприємства, їх види та значення	9
1.2. Економічний зміст та теоретичні засади пасивів підприємства, їх склад.....	17
1.3. Політика комплексного управління активами і пасивами на підприємстві.....	26
РОЗДІЛ 2. Практика управління активами і пасивами підприємства(на прикладі ТОВ "Телекарт - прилад")	
2.1. Аналіз обсягу та структури активів ТОВ "Телекарт - прилад".....	36
2.2. Оцінка пасивів підприємства	45
2.3. Аналіз ефективності управління активами і пасивами підприємства.....	51
РОЗДІЛ 3. Напрямки вдосконалення управління активами і пасивами	
3.1. Шляхи підвищення ефективності управління активами.....	59
3.2. Зарубіжна практика комплексного управління активами і пасивами підприємства.....	65
3.3. Напрями підвищення ефективності використання оборотних активів підприємства ТОВ "Телекарт - прилад".....	78
ВИСНОВКИ.....	88
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	81